

آشنایی با داروهای مصرفی در بخش دیالیز (۱)

شناسنامه پمفلت آموزشی	
عنوان	آشنایی با داروهای مصرفی در بخش دیالیز
تهیه و تدوین	صدیقه کمانی - سوپروایزر آموزش سلامت
ویراستار	خانم دکتر بندگانگی - داروساز واحد امور دارویی
سال تهیه	بهمن ۱۴۰۴
کد پمفلت	Aw4- 09
بیمارستان گل دیس شاهین شهر www.goldis.mui.ac.ir	

مقدمه :

اگرچه دیالیز می تواند آب اضافی و مواد زائد را از بدن خارج کند ولی مصرف داروها برای کنترل مواد معدنی و جایگزینی هورمون ها الزامی است . توزین روزانه ، کنترل فشار خون ، استفاده صحیح از داروها ، کنترل رژیم غذایی و تزریق مرتب اریتروپویتین بعد از هر بار دیالیز طبق نظر پزشک از نکاتی هستند که باید مورد توجه بیمار قرار بگیرد . لذا در این بروشور آموزشی سعی شده است نکات مهم در زمینه مصرف برخی از داروهای رایج در بخش دیالیز به اطلاع بیماران رسانده شود .

اریتروپویتین (اپرکس):

جهت درمان و اصلاح کم خونی (با تاثیر بر مغز استخوان) به شکل مایع بی رنگ به صورت آمپول های ۲۰۰۰ واحدی ، ۴۰۰۰ واحدی و ۱۰۰۰۰ واحدی عرضه می شود .

نحوه مصرف در منزل :

تزریق به صورت زیر پوستی (با استفاده از سرنگ انسولین) حداکثر حجم تزریقی باید ۱ سی سی باشد)

محل تزریق :

بازوها و دیواره جلویی شکم (دور ناف) که باید به طور مداوم تغییر کند .

عوارض جانبی :

* افزایش فشار خون

* مصرف بیش از حد دارو منجر به افزایش غلظت خون و از کار افتادن فیستول می شود.

توجهات :

* کنترل فشارخون و دقت در مصرف داروهای ضد فشارخون،

* کنترل فشارخون قبل از تزریق و در صورت فشار بالای ۱۶۰ میلی متر جیوه دارو در منزل تزریق نشود.

* رعایت رژیم غذایی کم پتاسیم

نحوه نگهداری صحیح دارو :

* از تکان دادن شدید آمپول یا شیشه دارو حتی هنگامی که دارو در جعبه قرار دارد، خودداری نمایید.

* سریعا " اپرکس را به یخچال با دمای بین ۲ تا ۸ درجه سانتیگراد منتقل نمایید.

* اپرکس را از مجاورت نور و منابع گرمایی دور نگه دارید.

* از گرم کردن اپرکس با استفاده از مالش شدید در میان کف دست خودداری نمایید.

* نیم ساعت قبل از مصرف در دمای اتاق باشد .

* جهت انتقال دارو به منزل یا بیمارستان از جعبه یا کیف مخصوص اپرکس استفاده نمایید .

آلومینیوم هیدروکساید:

* اکثراً" به صورت شربت در درمان اولیه فسفر بالا تجویز می شود.

عوارض جانبی :

به علت عوارض خونی،عصبی واستخوانی از مصرف طولانی مدت این دارو باید اجتناب شود .یبوست نیز از عوارض مهم دارو می باشد .

و نوفر :

از ترکیبات آهن و ضد کم خونی می باشد

شکل دارویی :

آمپول های ۵ میلی لیتری که حاوی ۱۰۰ میلی گرم محلول قهوه ای تیره آهن است عرضه می شود.

عوارض جانبی :

*افت فشارخون

*تغییر موقت حس چشایی

* تهوع

* احساس طعم فلز در دهان

نحوه نگهداری صحیح دارو :

*دارو نیازی به نگهداری در یخچال ندارد،

*با هیچ دارویی نباید مخلوط شود .

*در زمان مصرف قرص آهن قطع شود .

نفروویت :

مکمل غذایی شامل ویتامین های B2، B1، B12، B6، بیوتین ، روی و ...است .به دلیل محدودیت در رژیم غذایی و بی اشتتهایی مصرف این دارو توصیه می شود . در نتیجه در سلامت و نگهداری بافت ها ، تقویت و بهبود عملکرد سیستم ایمنی و عصبی بدن موثر است .

سیناکلست (سینا پار) :

داروی اختصاصی تر در درمان (PTHهورمون پاراتیروئید) است . این دارو در صورت کلسیم خون بالای ۸/۴ تجویز می شود . به علت اینکه این دارو سبب کاهش کلسیم می شود بنابراین در سطح کلسیمی پایین تجویز نمی شود .

عوارض جانبی :

*بیماری آدینامیک (کاهش شدید فعالیت سلول های استخوانی)
*تهوع

کربنات کلسیم :

شکل دارویی :

به صورت قرص های ۵۰۰ میلی گرمی موجود است .

نحوه اثر :

از این دارو به عنوان مکمل جهت افزایش کلسیم یا پایین آورنده فسفر استفاده میشود . کربنات کلسیم در روده با فسفر موجود در غذا ترکیب شده و از جذب آن جلوگیری می کند .

عوارض جانبی شایع :

در صورت بروز علایمی نظیر بی اشتتهایی ، تکررادرار، خشکی دهان ، گیجی و هذیان که نشان دهنده افزایش بیش از حد کلسیم در بدن می باشد باید سریعاً به پزشک خود مراجعه نمایید .

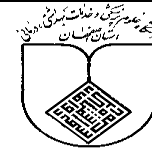
نحوه مصرف :

* اگر هدف از درمان اصلاح کلسیم است باید دارو را یک ساعت بعد از غذا و با یک لیوان پر از آب میل کنید .

* اگر هدف اصلاح فسفر است دارو باید وسط غذا میل شود.

* آنتی بیوتیک ها و آهن جذب خوراکی کلسیم را مختل می کنند. به همین دلیل با فاصله زمانی از هم مصرف می شوند .

آشنایی با داروهای مصرفی در بخش دیالیز (۲)

شناسنامه پمفلت آموزشی	
عنوان	آشنایی با داروهای مصرفی در بخش دیالیز
تهیه و تدوین	عالیه حیدری - کارشناس پرستاری واحد آموزش به بیمار
ویراستار	دکتر وحیدیان - داروساز واحد اموردارویی
سال تهیه	دی ۱۳۹۶
کد پمفلت	Aw4- 10
بیمارستان گلدیس شاهین شهر www.goldis.mui.ac.ir	

روکاترول یا کلستریول :

این دارو فرم فعال ویتامین D3 می باشد . برای درمان سطح پایین کلسیم خون و کاهش سطح هورمون پاراتیروئید (پرکاری پاراتیروئید) میشود . طبق تجویز از طریق خوراکی یا تزریقی مورد استفاده قرار می گیرد .

عوارض جانبی :

* سردرد، خواب آلودگی، ضعف، تهوع، یبوست، بی اشتها و تاری دید
نحوه مصرف :

* معمولاً طبق دستور برای تاثیر بهتر بعد از دیالیز مصرف می شود

توجهات :

* دارو را دور از نور و حرارت نگهداری شود .
* از شکستن ، خردکردن یا جویدن کپسول خودداری کنید
* درمصرف غذاهای غنی از کلسیم ، فسفات و ویتامین D مثل لبنیات احتیاط کنید.
* درمصرف فرآورده های حاوی پتاسیم احتیاط کنید .
* دارو را همزمان با داروهای مثل سایمتیدین ، رانیتیدین و کلسترامین و داروهای ضد تشنج (فنی توئین) مصرف نکنید . این داروها اثرات روکاترول را کاهش می دهد.

* افرادی که دچار افزایش سطح کلسیم خون هستند نباید از این داروها استفاده کنند .

رناژل (سولامر) :

برای درمان فسفر بالا (دفع فسفر از طریق دستگاه گوارش می باشد) استفاده می شود و سبب کاهش فسفر می شود .

شکل دارویی :

به صورت قرص های ۸۰۰ و ۴۰۰ میلی گرمی سفیدرنگ بیضوی و روکش دار می باشد .

عوارض جانبی :

* سردرد، تهوع، استفراغ و کاهش فشار خون

نحوه مصرف :

* دارو را همراه با غذا یا بلافاصله بعد غذا مصرف کنید .
* فاصله مصرف رناژل با داروهای ضد تشنج و وارفارین و سیپروفلوکساسین باید حداقل یک یا دو ساعت باشد .

توجهات :

* دارو را باید در دمای زیر ۲۵ درجه نگهداری کرد .
* رعایت رژیم غذایی کم فسفر

پودر کی اگزالات (سدیم پلی استايرن)

سولفونات :

این دارو جهت افزایش دفع پتاسیم در درمان هایپرکالمی (افزایش پتاسیم) کاربرد دارد . ممکن اثر آن تا چندین ساعت یا بیشتر مشخص نگردد.

دوز معمول خوراکی ۱۵ گرم تا ۴ بار در روز به صورت سوسپانسیون در آب یا شربت است .
نباید دارو را در آب میوه ریخت زیرا محتوای پتاسیم بالایی دارد .

عوارض جانبی :

- * بی اشتها
- * تهوع و استفراغ
- * یبوست و گاه " اسهال
- * در صورت افت شدید پتاسیم علائمی مثل بی قراری ، گیجی ، ضعف شدید عضلانی بروز می کند .

نکته :

با آنٹی اسیدهایی مثل MOM و لاکتولوز استفاده نشود.

آلپورینول :

برای پیشگیری از نقرس و ایجاد سنگ های کلیوی با منشا اوریک اسید استفاده می شود .
در نارسایی کبد و کلیه با احتیاط مصرف شود .

* مصرف همزمان این دارو با کاپتوپریل (داروی فشار خون) خطر مسمومیت با کاپتوپریل به خصوص در نارسایی کلیوی افزایش می یابد. لذا قبل از استفاده حتما" با پزشک معالج مشورت کنید .

عوارض جانبی :

- * اختلالات گوارشی
- * ندرتا" سرگیجه ، سردرد ، خواب آلودگی
- * افزایش فشار خون

ال کارنیتین :

فاکتور کمک کننده ضروری برای متابولیسم اسیدهای چرب

درمان کمبود کارنیتین اولیه

درمان کمبود کارنیتین ثانویه به بیماری ها یا همودیالیز

عوارض جانبی :

* تهوع ، اسهال و استفراغ

بی کربنات سدیم :

به اشکال مختلفی وجود دارد که از جمله آن ها قرص ۵۰۰ میلی گرمی است .

کاربرد های مرتبط با دیالیز آن شامل :

* کاهش خطرات اسیدوز متابولیک در بیماران کلیوی

* قلیایی کننده ادرار جهت پیشگیری از تشکیل

کریستال و آسیب های احتمالی کلیوی

* کنترل زیادی پتاسیم خون در موارد اضطراری می باشد

توجهات :

مصرف بیش از حد آن ممکن است موجب بروز هایپوکالمی (کاهش پتاسیم) خون شود و بیمار در معرض آریتمی قلبی (بی نظمی در ضربان قلب) قرار دهد و در موارد نداشتن ادرار یا کم ادراری با احتیاط زیر نظر پزشک معالج مصرف شود .

